

Vaccinationer under graviditet

Genom vaccination bygger kroppen upp ett försvar mot infektionssjukdomar. För att undvika allvarlig sjukdom under graviditet och för att undvika smitta till det nyfödda barnet efter förlossningen rekommenderas vissa vaccinationer just inför, under eller efter graviditet.

Vaccinationer som är viktiga inför och under graviditeten

Influensavaccin

Både WHO och Folkhälsomyndigheten rekommenderar influensavaccination under graviditet (1, 2). En graviditet innebär en förhöjd risk att bli allvarligt sjuk i influensa. Insjuknande i influensa vid tiden för förlösningen innebär en risk att smitta det nyfödda barnet. I Sverige rekommenderas alla gravida att influensavaccinera sig efter graviditetsvecka 16 om graviditeten infaller under influensasäsongen. Om den gravida tillhör ytterligare en riskgrupp för svår influensa (tex lider av hjärt-lungsjukdom, nedsatt immunförsvar eller diabetes) rekommenderas influensavaccin oavsett graviditetsvecka, dvs även före graviditetsvecka 16.

Vid misstanke om influensainfektion under graviditet skall kontakt tas direkt med sjukvården för en medicinsk bedömning och ställningstagande till behandling mot influensavirus (2).

Vaccin mot kikhosta

Vaccination mot kikhosta under graviditetens senare del rekommenderas i flera länder (3). Trots vaccination eller insjuknande i kikhosta under barndomen finns ofta inte immunitet kvar vid åldern för graviditet och barnafödande. Blivande föräldrar bör därför se över sitt skydd mot kikhosta inför/under en graviditet.

Om vaccination sker under graviditet kan de nybildade antikropparna överföras till fostret och barnet erhålla god skyddseffekt mot allvarlig sjukdom och död i kikhosta under de första

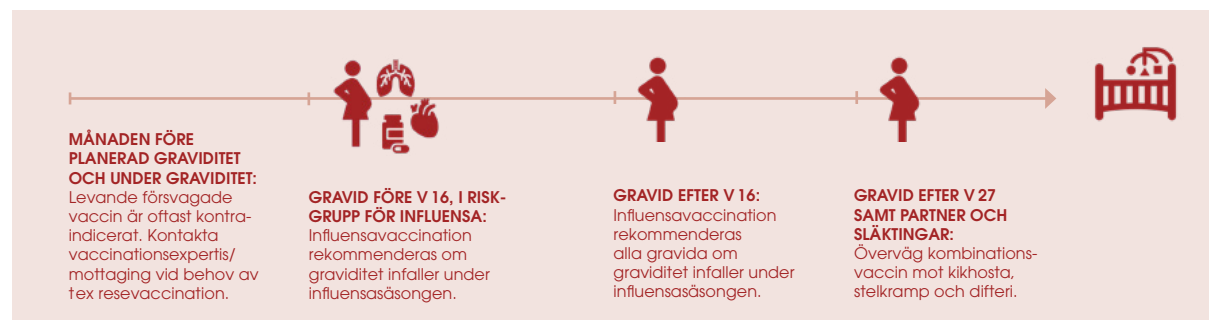
levnadsmånaderna. Vaccinerna har en hög effektivitet $\geq 90\%$ (4).

Även partner och äldre släktingar kan överväga att se över sitt skydd mot kikhosta i samband med en graviditet hos en partner/familjemedlem (5).

Kikhosta är en allvarlig sjukdom för ett nyfött barn. Vård skall sökas direkt om ett barn under sex månader har exponerats för kikhosta oavsett om modern vaccinerades under graviditeten och även om barnet självt redan är vaccinerat (6).

Vaccin mot stelkramp och differi

Vaccination mot kikhosta ges i Sverige alltid i form av ett kombinationsvaccin, oftast i kombination med vaccin mot stelkramp och differi. De flesta gravida i Sverige idag har ett grundskydd mot stelkramp och differi efter vaccinationer i barndomen, men skyddet bör fyllas på vart 20e år varför en graviditet kan vara en lämplig tidpunkt för påfyllnad (5). Stelkramp är en allvarlig sjukdom som kräver intensivvård. Stelkrampsbakterien lever i jord och enstaka fall av stelkramp inträffar årligen i Sverige (7).

Vaccinationer som inte skall tas under graviditet

Vaccin mot mässling, påssjuka och röda hund

Vaccin mot mässling, påssjuka och röda hund är i Sverige alltid ett kombinationsvaccin för de tre sjukdomarna. Vaccinet innehåller levande försvagade virus och skall inte ges en månad innan eller under graviditet (8).

Skydd mot röda hund är viktigt då insjuknande i sjukdomen röda hund under graviditet kan leda till fosterskador. Under graviditet kontrolleras om den gravida har skydd mot röda hund via blodprov inom mödravården. Om kvinnan ej är immun erbjuds vaccin mot mässling, påssjuka och röda hund så snart som möjligt efter förlösningen (8).

Övriga vaccin

Ytterligare vaccin som skall undvikas under graviditet samt månaden före graviditet är försvagade levande vaccin samt vaccin där tillgänglig information om säkerhet/erfarenhet av vaccinet under graviditet är otillräcklig. Vid resor till riskområden bör klinik med resevaccinationsexpertis konsulteras.

Referenslista

1. Vaccines against influenza. WHO position paper, November 2012. No. 47, 2012, 87, 461–476. Tillgängligt online: <https://www.who.int/wer/2012/wer8747.pdf?ua=1> Åtkomst 20-10-14.
2. Influensavaccination av gravida. Folkhälsomyndigheten. Webbsida. <https://www.folkhalsomyndigheten.se/smittskydd-beredskap/vaccinationer/vacciner-a-o/influensa/influensavaccination-av-gravida/> Uppdaterad. 2020-09-02 Åtkomst 20-10-13.
3. Vaccine scheduler. Pertussis. Recommended vaccinations. EDEC. Webbsida. Tillgänglig på: <https://vaccine-schedule.ecdc.europa.eu/Scheduler/ByDisease?SelectedDiseaseId=3&SelectedCountryIdByDisease=-1> Åtkomst 20-10-14.
4. Maternell vaccination mot kikhosta – sammanfattning av litteraturgranskning. Folkhälsomyndigheten. 19-12-16. Tillgängligt online. https://www.folkhalsomyndigheten.se/contentassets/9b4f12bf700f4a7d-95a85a60495f1fa9/maternell-vaccination-mot-kikhosta_sammanfattning-2019.pdf Åtkomst 20-10-14.
5. Vaccinationer för vuxna. Region Stockholms läkemedelskommittés expertgrupp för vaccinationer. Janusinfo. Webbsida. Uppdaterad 20-06-24. <https://janusinfo.se/behandling/expertgruppsutlåtanden/vaccinationer/vaccinationer/vaccinationforvuxna.5.5245cbc716f-848b2cc6142e5.html> Åtkomst 20-10-14.
6. Tänk på kikhosta hos barn, vuxna och gravida. Smittskydd Stockholm. Vårdgivar-guiden. Webbsida. Uppdaterad 16-09-09. <https://vardgivarguiden.se/kunskapsstod/smittskydd/sjukdomar/kikhosta/okant-antal-fall-av-kikhosta/> Åtkomst 20-10-14.
7. Sjukdomsinformation om stelkramp. Folkhälso- myndigheten. Uppdaterad 19-12-10. <https://www.folkhalsomyndigheten.se/smittskydd-beredskap/smittsamma-sjukdomar/stelkramp/> Åtkomst 20-11-02.
8. Rekommendationer för vaccination mot mässling, påssjuka och röda hund. Folkhälsomyndigheten. Webbsida. Uppdaterad 19-10-31. <https://www.folkhalsomyndigheten.se/smittskydd-beredskap/vaccinationer/rekommendationer-for-vaccination/mpr/> Åtkomst 20-10-14.

Sanofi AB, Box 30052, 104 25 Stockholm
Telefon 08-634 50 00
www.vaccininfo.se www.sanofi.se

SANOPI PASTEUR